

ده نکته موسویان درباره انتخابات ایران

کد خبر: ۲۶۴۶۹۵

تاریخ: ۱۳ اسفند ۱۳۹۴ - ۱۵:۵۲

سیدحسین موسویان، عضو تیم پیشین هسته ای و معاون اسبق سیاست خارجی شورای عالی امنیت ملی ایران و استاد فعلی دانشگاه پرینستون آمریکا در مقاله ای در نشریه هافینگتون پست، به تشریح ابعاد و زوایای مختلف انتخابات مجلس شورای اسلامی و مجلس خبرگان پرداخته است:

26 فوریه دهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی و پنجمین دوره انتخابات خبرگان برگزار شد. برای مجلس شورای اسلامی 12067 ثبت نام، 6372 نفر تایید صلاحیت شدند و نهایتاً حدود 5000 نفر ماندند و برای 290 کرسی رقابت کردند. در مورد مجلس خبرگان که وظیفه تعیین مقام رهبری، عالیترین مقام جمهوری اسلامی را بعهده دارد، 795 نفر داوطلب ثبت نام کردند که نهایتاً 166 نفر برای 88 کرسی رقابت کردند. حدود 55 میلیون نفر واجد شرایط رای وجود داشتند که وزارت کشور ایران در 55000 شعبه اخذ رای تامین کرد.

اما ده نکته در مورد انتخابات اخیر ایران:

1- در سال 2015 توافق هسته ای قدرتهای جهانی با ایران تنها خبر مثبت و امیدوار کننده خاورمیانه بود زیرا تنها بحران مهم منطقه بود که با دیپلماسی حل شد. و در اوایل 2016 نیز درحالیکه خاورمیانه در آتش جنگ و ترور میسوزد و به اعتقاد وزیر دفاع اسرائیل دچار جنگ جهانی سوم است، باز هم انتخابات اخیر ایران تنها نوری است که در تاریکخانه سیاست و امنیت خاورمیانه دیده شد.

2- رهبری ایران اولین مقامی بود که از مردم حتی مخالفان نظام خواست که در انتخابات شرکت کنند و تا آخرین لظه بر آن پای فشرد. استقبال پرشور مردم ایران از انتخابات با مشارکت 62% یک پیروزی برای نظام جمهوری اسلامی را به ثبت رساند. در عین حال این انتخابات که با سلامت و امنیت کامل برگزار شد، نشانه ای از ثبات، اقتدار و دموکراسی در ایران بود چیزی که در خاورمیانه کمیاب است.

3- با وجودی که نیروهای حامی دولت پیروزیهای چشمگیر و غیر قابل انتظاری بدست آوردند، اما در سطح رسانه های جهانی در مورد پیروزی اصلاح طلبان اغراق شده است. نتیجه واقع بینانه انتخابات مجلس شورای اسلامی این است که مجلس آینده ایران به سه جناح اصولگرا، اعتدالگرا-اصلاح طلب و نیروهای مستقل تقسیم شده که هرکدام تقریباً سهمی مساوی در مجلس دارند.

عموما در هر دوره از مجالس گذشته یک جناح سیاسی اکثریت قدرتمندی داشته است. در مجلس فعلی که آخرین ماههای خود را میگذراند، اصولگرایان اکثریت مطلق را دارند. اما با انتخابات جدید شاید برای اولین بار بعد از انقلاب است که بالانس عادلانه ای برقرار شده و دو جناح اصلی کشور فراکسیونهای قدرتمندی در مجلس آتی خواهند داشت و این امر موجب تقویت دموکراسی در ایران خواهد شد.

4- بالغ بر 66% از اعضاء مجلس فعلی تغییر کرده اند اما پدیده بی سابقه ای که رخ داده، حضور قدرتمند جناح سومی بنام نیروهای مستقل سیاسی در مجلس جدید ایران است. در حقیقت عملکرد این جناح سوم تعیین کننده سرنوشت تصمیمات آینده مجلس ایران خواهد بود.

5- بسیاری از نماینده گان مخالف برجام رای نیاوردند به ویژه نمایندگان که با دکتر ظریف وزیر خارجه و دکتر صالحی

رئیس سازمان انرژی اتمی برخورد اهانت آمیز کردند. این نشانه روشنی است که مردم ایران از برجام حمایت میکنند و اکثریت نماینده گان جدید حامی اجرای برجام خواهند بود و برجام در ایران دچار چالش نخواهد شد.

6- در ترکیب مجلس خبرگان نیز تغییراتی ایجاد شد. 47% از لیست مشترک دو نهاد بزرگ روحانیت در قم و تهران به نمایندگی از جناح اصولگرا و 19% از لیست نیروهای اعتدالگرا/اصلاح طلب و مابقی نیز کاندیداهای مشترک در طرف بودند. آیت الله لاریجانی رئیس قوه قضاییه در بیانیه خود از رأی نیاوردن برخی از بزرگان روحانی اصولگرا ابراز ناخرسندی کرد. منظور ایشان شکست چهره هایی مثل آیت الله یزدی، رئیس جامعه مدرسین قم و رئیس مجلس خبرگان فعلی و آیت الله مصباح یزدی روحانی برجسته ای که به پدرخوانده حزب جبهه پایداری، حامی دکتر احمدی نژاد است، میباشد که این خود نکته قابل توجهی است.

7- در تهران پایتخت سیاسی ایران، جناح اعتدالگرا/اصلاح طلب پیروزی روشنی بدست آورد اما در شهرستانها نتایج انتخابات مجلس شورای اسلامی حاکی از نتیجه بالانس جناح اصولگرا و اعتدالگرا-اصلاح طلب میباشد. هرچند آیت الله شجونی روحانی اصولگرا گفته که: "تهران پایگاه اصلی ضدیت با انقلاب و ولایت فقیه است و رأی آوری این افراد نیز نشان دهنده همین مساله است" و حسین مرعشی از اصلاح طلبان گفته: اکنون می توان شاخص توسعه سیاسی ایران در تهران را 100، در مراکز استانها 50 و در شهرستانها 30 در نظر گرفت؛ اما بنظر من هردو اشتباه میکنند. رأی تهران بیشتر تحت تاثیر برجام بود چون بیشترین مخالفان برجام و دولت روحانی از حوزه تهران بودند که در انتخابات شکست خوردند. مقام رهبری ایران هم اصلی ترین مدافع برجام بود و همواره از دولت روحانی حمایت کرده است.

8- مردم ایران معمولا در انتخابات بعد از انقلاب اسلامی 1979 رفتاری غیر قابل پیش بینی از خود نشان داده و سیاستمداران داخلی و جهانی را همواره شوکه کرده اند. در این انتخابات هم موارد شوک آور کم نبود. آیت الله یزدی رئیس مجلس خبرگان فعلی رأی نیاورد. دکتر حداد عادل رئیس فراکسیون اصولگرایان در مجلس شورای اسلامی فعلی رأی نیاورد. دکتر عارف رئیس ستاد اصلاح طلبان کشور در تهران رأی اول را آورد. حجت الاسلام ذالنور از نماینده گان حزب جبهه پایداری، حزب موسوم به طرفدار دکتر احمدی نژاد رئیس جمهور سابق، در شهر قم پایگاه مذهبی ایران، رأی اول را آورد و آیت الله هاشمی رفسنجانی برای مجلس خبره گان در تهران رأی اول را آورد. اینها همه یک معنی دارد و آن اینکه مردم ایران خود انتخاب میکنند و در انتخابات آزادند.

9- با ترکیب فعلی مجلس جدید میتوان با اعتماد گفت که تقریبا تمامی نماینده گان مجلس جدید وفادار به مقام رهبری ایران هستند. با شناختی که از بسیاری از نماینده گان مستقل موجود است، آنها عمدتا عملگرا و واقع بین هستند و لذا به راحتی میتوان گفت که اکثریت مجلس جدید حامی دولت خواهند بود و از اقدامات دولت در بهبود روابط خارجی ایران، توسعه صنعت و اقتصاد و خصوصی سازی در ایران حمایت خواهند کرد.

10- در مقطعی که نهایت اینکه خاورمیانه بی ثبات ترین تاریخ معاصر تجربه می کند، ایران وزنه غیر قابل انکار ثبات خاورمیانه است. انتخابات ریاست جمهوری 2013، نهای شدن توافق هسته ای در 2015، آزادی ملوانان آمریکایی در 2016، تبادل زندانیان آمریکایی و ایرانی در 2016، پیشرفتهای حاصله در مذاکرات صلح سوریه بعد از حضور ایران در مذاکرات در 2015، انتخابات اخیر دوجلس مهم ایران، نشانه های روشنی است بر اهمیت سیاست تعامل و همکاری با ایران و اینکه قدرتهای جهانی نیازمند رویکرد جدید در کار با ایران هستند. مردم با حضور گسترده در انتخابات دو مجلس اخیر ایران نشان دادند که بعد از 10 سال کشنده ترین تحریمها و سخت ترین فشارهای اقتصادی قدرتمندانه در صحنه سیاسی کشور حضور دارند و تسلیم زور و فشار نخواهند شد.

پیام انتخابات اخیر ایران به قدرتهای جهانی این است آنها باید به سمت احترام بجای تهدید حرکت کنند و از ایران هراسی دست بردارند. دولت و کنگره آمریکا شامل رئیس جمهور بعدی نیز در سیاستهای اجرائی جدید بعد از برجام به سمت کاهش فشارها و تحریمها و ایجاد یک چشم انداز جدید حرکت نماید. والا کسانی که در پای صندوق های رأی آمده اند، بی تفاوت بودن غرب نسبت به وجود دموکراسی و انتخابات در ایران را لمس خواهند کرد و هرگونه ادعای غرب در باره احترام به مشارکت عمومی در ایران رنگ خواهد باخت بویژه اینکه مردم ایران شاهدند که بسیاری از متحدین غرب در منطقه از دموکراسی صفر برخوردارند.

